

Uppföljning av omlokaliseringen av aktivitetshusen Angered och Väster

Bakgrund

Den 20 december 2023 förklarade nämnden för funktionsstöd sitt uppdrag från den 25 oktober 2023 att ta fram en konsekvensbeskrivning för en omlokalisering av aktivitetshusen Angered och Väster som fullgjort. Därefter har Angered och Väster successivt omlokaliserats till aktivitetshusen Sekelshuset och Centrum. Förvaltningen har fått i uppdrag att utförligt beskriva hur deltagarna upplever denna förändring, i vilken utsträckning deltagarna kommer till de alternativ som erbjuds, samt den fysiska tillgängligheten hos de alternativa verksamheter som finns.

Förutsättningar

Aktivitetshusen är öppna, icke biståndsbelagda mötesplatser utan krav på deltagare att föranmäla, förankra eller registrera sina besök. Som deltagare väljer man själv när man kommer till och lämnar verksamheten. Därtill förs ingen individdokumentation i aktivitetshusens verksamhet. Dessa aspekter påverkar förvaltningens möjligheter samt befogenheter att undersöka hur berörda individer har upplevt förändringen eller väljer att besöka andra öppna mötesplatser. Uppdraget har därför besvarats i den mån som är möjlig och med hänsyn till de principer som kommer med en öppen verksamhet.

Genomförda åtgärder av förvaltningen

Inför och i samband med omlokaliseringen (vidare benämnt som flytten) av aktivitetshusen Angered och Väster till andra aktivitetshus genomförde förvaltningen olika åtgärder i syfte att underlätta förändringen för berörda deltagare.

Besök av övriga aktivitetshus för att etablera kontakt inför flytten

Inför flytten besöktes Angered och Väster av medarbetare från samtliga övriga aktivitetshus i de fall medarbetarna inte redan kände deltagarna sedan tidigare. Som exempel hade medarbetare på Sekelshuset tidigare bemannat Angered vid frånvaro, och många medarbetare från övriga aktivitetshus hade redan besökt Väster vid andra tillfällen såsom höstfester, sommarutflykter och för att täcka för sina kollegor under semesterperioder.

Lotsning till och besök på andra öppna mötesplatser

Deltagare har både lotsats vidare till övriga kommunala aktivitetshus och andra öppna mötesplatser i staden, såsom Gyllenkroken, Projekt La Bamba (en mötesplats för pensionärer och/eller personer över 65 år på Frölunda kulturhus) samt frivilligcentralerna

Oscar, M43 och Svängrummet. Ett par deltagare har också fått stöd till kursverksamhet i staden.

Förvaltningen har vidare arrangerat flera studiebesök. Bland annat har medarbetare åkt med deltagare från Angered och Väster, enskilt och i grupp, till aktivitetshuset Hisingen, Centrum och Sekelhuset, till Gyllenkroken och till Projekt La Bamba. I kombination med att samordnare från frivilligcentralen M43 bjöds in till Väster för att träffa deltagare på plats på aktivitetshuset, anordnade M43 två välbesökta studiebesök och informationsträffar på frivilligcentralen.

Förvaltningen har även erbjudit studiebesök på Fontänhuset samt frivilligcentralerna Oscar och Svängrummet. Dessa besök uteblev dock till följd av att ingen deltagare anmälde sig att följa med. Några deltagare valde att själva genomföra studiebesök i dessa verksamheter vid andra tillfällen.

Information om och datum för de olika studiebesöken har per mejl skickats ut till samtliga deltagare. Informationen har också annonserats på husmöten, via sms och på anslag på plats i verksamheten.

Vid behov har aktivitetshusens medarbetare följt med deltagare på besök i andra verksamheter upprepade gånger. Vid flera tillfällen har medarbetare också lotsat deltagare till Sekelhuset genom att visa hur man tar sig dit med kollektivtrafik.

Deltagare har inte kunnat lotsas vidare till träffpunkten Lövgärdet med anledning av att denna verksamhet har upphört.

Vidhållen kontakt

Genom veckobrev och kontinuerliga erbjudanden om telefonkontakt har berörda deltagare under våren uppmuntrats att besöka andra öppna mötesplatser. Vidare har aktivitetshuset Väster fortsatt att ha sin verksamhetstelefon öppen för att kunna bemöta tidigare deltagare i Väster, till denna telefonlinje rings det inte längre.

Medarbetare har också upprätthållit en kontakt med deltagare från Väster i grupp och bjudit in till återträff samt inflyttningsfika på annat aktivitetshus.

Stöd till deltagare med begränsad rörlighet och/eller behov av hjälpmedel att hitta tillgängliga alternativ

Aktivitetshusens medarbetare har undersökt tillgängligheten (såsom lutningar, trappsteg och tillgång till hiss samt anpassad toalett) hos olika mötesplatser. Detta med hjälp av Tillgänglighetsdatabasen och att vid bokning av studiebesök undersöka tillgängligheten i direktkontakt med de mottagande verksamheterna.

Fler kontaktytor genom ett digitalt aktivitetshus

Under våren har förvaltningens arbete med att skapa ett digitalt aktivitetshus (återhämtningshus) gått in i en teknisk produktionsfas. Digitalt innehåll i form av informativa filmer om bland annat sömn, stress, kost och arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser enligt IPS (Individanpassat stöd till arbete) skapas. Filmerna ska textas och planeras översättas till fler språk. Parallellt har även aktivitetskatalogen uppdaterats och kommer att vara tillgänglig på såväl aktivitetskatalogen.se samt på det

digitala aktivitetshuset. Vidare finns en förhoppning om att det digitala aktivitetshuset ska innehålla en chattfunktion som genomgår tester under våren.

Hur deltagarna har upplevt förändringen

I maj genomförde förvaltningen uppföljande samtal med deltagare gällande flytten av aktivitetshuset Angered och Väster till andra verksamheter. Inbjudan till uppföljningen spreds med hjälp av aktivitetshuset och marknadsfördes också på verksamhetens anslagstavlor.

De uppföljande samtalen genomfördes på aktivitetshuset Sekelhuset och Centrum. Med anledning av att aktivitetshuset Hisingen inte har deltagare som har tillkommit efter just flytten av Angered och Väster genomfördes inga uppföljande samtal där.

Få deltagare valde att medverka under uppföljningarna - två på Sekelhuset och sex på Centrum.

På vilka sätt upplever man att förändringen (flytten av Angered och Väster) har varit bra?

Flera deltagare lyfter positiva aspekter av den förändring som skett. Ett exempel är att man har funnit ett större socialt sammanhang bestående av handledare och deltagare från både tidigare och nuvarande aktivitetshus. Ett annat är att förändringen har medfört ett mer intressant utbud av aktiviteter och bättre tillgång till datorsal. Flera deltagare beskriver att man också har börjat med nya aktiviteter på frivilligcentralerna i Sydväst.

Det finns också deltagare som inte ser några fördelar med förändringen.

På vilka sätt upplever man inte att förändringen (flytten av Angered och Väster) har varit bra?

Tidigare deltagare på aktivitetshuset Angered beskriver en saknad efter specifika aktiviteter som fanns i Angered, såsom trädgård och odling. En deltagare upplever också att miljön i Angered var bättre och verksamheten mer lagom i storlek än den på Sekelhuset.

Tillgängligheten på aktivitetshuset Centrum upplevs som bristfällig både utanför och inne i fastigheten. Som exempel nämns hur trappsteg upp till hissen drabbar deltagare med begränsad rörelseförmåga och/eller rullator eller rullstol.

Den längre resvägen till ett kommunalt aktivitetshus efter flytten av Väster beskrivs av någon som ångestladdad och av andra som besvärlig ur både ett ekonomiskt och praktiskt perspektiv (att till exempel åka spårvagn med rullator). Enligt en deltagare finns det många personer som numera inte besöker något aktivitetshus eller annan öppen mötesplats och mår dåligt av detta.

Har man fått stöd och hjälp att komma till annat aktivitetshus och/eller annan öppen mötesplats?

Alla deltagare utan en upplever att olika former av stöd och lotsning har erbjudits.

I Nordost kom deltagarna till Sekelhuset på egen hand, efter att ha fått information från medarbetarna i Angered och valt att följa med de medarbetare som man tycker om.

Medarbetarna i Väster beskrivs ha erbjudit många studiebesök på övriga aktivitetshus och andra öppna mötesplatser. En deltagare har också fått tips och råd om mötesplatser från andra deltagare.

Vilka aktivitetshus och/eller andra öppna mötesplatser besöker man i dag?

De deltagare som medverkade vid uppföljningen besöker aktivitetshusen Centrum, Hisingen och Sekelhuset, frivilligcentralerna Svängrummet och M43, Botaniska trädgården och Lärjeåns trädgårdar, samt deltar i Friskvårdsklubbens aktiviteter.

I vilken utsträckning deltagarna kommer till de alternativ som erbjuds

Uppskattningsvis har knappt tjugo deltagare från Angered och Väster besökt något av de övriga kommunala aktivitetshusen vid upprepade tillfällen efter flytten. Bland dessa finns deltagare som ofta och regelbundet besöker annat aktivitetshus.

Deltagarnas medverkan i andra öppna mötesplatser

Förvaltningen har tagit kontakt med de öppna verksamheterna Gyllenkroken, Hälsoteken i Nordost, Hälsoteket i Sydväst samt stadens frivilligcentraler M43, Knuten, Oscar, Pärlan och Svängrummet för att följa upp i vilken utsträckning deltagare från Angered och Väster kan tänkas ha valt att besöka de alternativ som finns. Majoriteten av verksamheterna har valt att återkomma med svar.

Flera verksamheter uppger att det inte går att svara på i vilken utsträckning deltagare från aktivitetshusen besöker eller har besökt deras mötesplatser, då det är upp till den enskilde att avgöra hur mycket man vill berätta om sig själv. På Gyllenkroken har man dock haft en del studiebesök från andra aktivitetshus under våren. Gyllenkroken har också fått förfrågningar kring delar av sin kursverksamhet samt fler deltagare till vissa aktiviteter.

Hälsoteken i Nordost och Väster uppger att man har eller har haft deltagare från aktivitetshus, men att man inte vet om det har tillkommit deltagare från just aktivitetshusen Angered eller Väster.

Stadens frivilligcentraler beskriver varierande erfarenheter. Frivilligcentral Oscar har kontaktats av cirka tjugo deltagare från aktivitetshusen telefonledes och besökts av uppskattningsvis fyra deltagare vid ett tillfälle. Till frivilligcentral Svängrummet kommer däremot regelbundet fyra personer som tidigare har varit deltagare på aktivitetshus Väster. Frivilligcentral M43 beskriver ett ökat antal deltagare i sin verksamhet till följd av de cirka tjugo deltagare från Väster som besökt M43 regelbundet. Flera av dessa har också börjat leda aktiviteter på M43.

Fysisk tillgänglighet

Tillgängligheten hos de kommunala aktivitetshusen varierar. Aktivitetshusen Sekelhuset och Hisingen är tillgänglighetsanpassade verksamheter, med en framkomlighet som går att anpassa genom möblering. Aktivitetshus Centrum är däremot inte att klassa som tillgängligt, vilket har föranlett att vissa deltagare med nedsatt rörelseförmåga inte har kunnat få sina önskemål om att delta i Centrums verksamhet tillgodosedda. Under våren har ett intensivt arbete för att öka den fysiska tillgängligheten genom att installera en

trapphiss på Centrum bedrivits av förvaltningen. Ansvarig fastighetsägare bedömer dock att åtgärden inte är genomförbar till följd av brandskyddsregler. Frågan har lyfts till Stadsfastigheters jurister för vidare hantering. Under tiden löses tillgängligheten genom att fortsätta erbjuda stöd i att hitta tillgängliga alternativ, som till exempel aktivitetshuset Hisingen, Sekelhuset och Gyllenkroken.

Fysisk tillgänglighet hos andra öppna mötesplatser

Framkomligheten på Gyllenkroken beskrivs som god, med tillgång till hiss och ramp. Verksamheten har många deltagare och besökare som använder rullstol, rullator eller kryckor.

Hälsoteken har aktiviteter på olika platser i staden och ibland i lokaler som verksamheterna inte själva ansvarar för. Samtliga lokaler som Hälsoteken i Väster använder sig av är tillgängliga för personer som använder rullstol, rullator eller permobil. För Hälsoteken i Nordost varierar den fysiska tillgängligheten beroende på i vilka lokaler som aktiviteterna bedrivs, samtliga är dock tillgängliga med rullstol. Hälsoteken i Nordosts egna lokaler ligger på markplan och är lättillgängliga.

Hos stadens frivilligcentraler varierar graden av tillgänglighet. Frivilligcentral Oscars lokaler har hiss, stora dörrar och dörröppnare, anpassad toalett samt öppna miljöer. Frivilligcentralen Svängrummet är framkomligt med både rullatorer och rullstol, och har hiss till sina lokaler på en övervåning. Frivilligcentralen M43 har en tillgänglighetsanpassad entré med dörröppnare och tillgång till anpassad toalett. Frivilligcentral Knuten ligger på bottenplan utan trappa som hinder och med en ramp över tröskeln vid entrédörren, dock saknas utrymme för rullstol på verksamhetens toalett.

Förvaltningens bedömning

Öppna mötesplatser fyller en viktig funktion i att bryta social isolering, främja social gemenskap och tillgodose ett behov av meningsfull sysselsättning i vardagen. Flytten av de kommunala aktivitetshuset Angered och Väster till andra aktivitetshus har inneburit en förändring för berörda deltagare. Redogörelsen av genomförda uppföljningssamtal baseras på ett fåtal deltagare, men visar ändå på en variation i hur man har upplevt denna förändring. För vissa har den medfört positiva aspekter, såsom ett utökat socialt sammanhang och fler intressanta aktiviteter. För andra har den varit utpräglad negativ, bland annat till följd av den bristande fysiska tillgängligheten på ett aktivitetshus.

Samtliga deltagare har inte följt med till andra kommunala aktivitetshus i samband med flytten av Angered och Väster. Hur stor andel av dessa personer som nu står utan gemenskap eller annan mötesplats går inte att fastställa, då många öppna verksamheter kan besökas utan att berätta om sin bakgrund eller tidigare erfarenheter. Förvaltningen har enligt plan vidtagit ett flertal åtgärder för att underlätta förändringen och minska riskerna för försämrad livskvalitet och mående för berörda personer, bland annat genom att lotsa till och arrangera studiebesök hos andra öppna mötesplatser. Information om alternativa mötesplatser och möjligheten till samordnade studiebesök med stöd från aktivitetshusens medarbetare har gått ut brett och i flera kanaler. Vissa av förvaltningens åtgärder pågår därtill fortfarande.

I och med flytten av aktivitetshuset Väster finns inte längre något kommunalt aktivitetshus att tillgå i Sydväst, och för boende i stadsområdet innebär förändringen längre resvägar

till ett aktivitetshus. Samtidigt finns fortsatt andra öppna mötesplatser i stadsområdet, däribland två frivilligcentraler som nu får regelbundna besök av tidigare deltagare på Väster. En av frivilligcentralerna beskriver dessutom att flera bidrar till verksamheten genom att leda egna aktiviteter/grupper.